

~~Ed. 67~~

nicht versilmbaar

M) Gymnasium, Joh. Jac.

nebst 21-46)

Ed. 67
nicht weiter versilmbaar
nicht PK

(30) = MF

Pfatz. Wappen 215)

18

THESES
DE GEMINAE SUB-
STANTIAE GIGANTE DOMINO
NOSTRO IHESV CHRISTO ETC.

*Ex 5. capite Micheæ potissimum conscriptæ, & ad
disputandum propositæ.*

à

M. ELIA SCHADAEO ECCLESIASTE
& Professore Argentoratensi:

Ad quas

Spiritus Sancti gratia Respondebit

M. ANDREAS FALCKENBERGERVS
Griskirchensis SS. Theologiæ Studiosus 16.
Decembris hora octava.

Ed 67

ARGENTORATI
Excudebat Antonius Bertramus.
M. D. LXXXVII.

Elias Schade

GENEROSO ET INCLYTO
DOMINO D. SIGISMUNDO à POLHEIM,
IN PARTZ ET STEINHAVS, ETC. CAES:
Maiest: Consiliario, Domino & Mœcenati
suo perpetua vice Colendo.

M. ANDREAS FALCKEN-
berger Griskirchensis.

Hanc disputationem:

Ex
SCHOLIS THEOLOGICIS REVERENDI
D. M. ELIAE SCHADEI ECCLESIASTAE
& Professoris Argentinensis, Præceptoris
sui obseruandi congestam.

*Gratitudinis & obseruantie
debita causa dedicat.*

THESES
DE
Geminæ Substantiæ Gigante
Domino nostro Iesu Christo, &c.

I.

Antemenses aliquot de Spiritu Sancto disputauimus, iam de Domino nostro Iesu Christo piam συζήτησιν instituimus.

II.

Non quòd S. Sancto posterior sit vel inferior: Nihil enim in Trinitate, (ut Symbolon D. Athanasi) habet) prius aut posterius, nihil maius aut minus: sed quod S. S. de ipso testatur, eumq. glorificat. Iohan. 15. & 16.

III.

Hæc aut testatio & glorificatio non solum in N. Testamento facta est, in & per Apostolos: Verum etiam in V. Testamento per prophetas.

IIII.

Vnde etiam ipsemet Christus ad Prophetarum testimonia prouocat: & Apostoli suam de Christo doctrinam testimonio ipsorum confirmant: illorum sermoni tanquam Lucernæ lucenti in obscuro loco, attendere iubent.

V.

Ad prophetarum autem laudabilem illum numerum Micheam quoq., (quem nuper in Scholis theologicis enodauimus) pertinere extra controuersiam esse existimo.

VI.

Nam & in Veteri Testamento, Hieremie 26, & in Nouo Matth: 2. item 24. & Iohan: 7. auctoritatem habet, & genus doctrine, cum aliorū, in primis vero prophetarum principis Iesaiæ, qui & συγγενος eius fuit doctrina plane consentit.

VII.

Dux enim præcipua cum sint partes totius doctrine Cælestis, Lex & Euangelium: utramq. magno studio, zelo & perspicuitate tractat. Ad

VIII.

Ad Euangelium autem inter alia maximè pertinet Caput 4. & 5, in quibus multa præclara de Christo profert.

IX.

Tàm vero certum est de Messia isthac dici: ut obstinati etiam Iudai ea negare non audeant.

X.

Quamuis quæ ipsorum improbitas est, à Ihesu Nazareno contra ipsam Veritatem & illustra testimonia, eadem longissimè remouere, anxie & frustra laborent.

XI.

Nam & personam eius ex duabus diuersissimis naturis constantem definit, & utriusq; natiuitatem, alterius quidem tempus, alterius locum designat, officium & beneficia indicat, Regni quoq; eius tempus & locum & amplitudinem, subditorum studium, felicitatem, & conditionem in hoc mundo, multis verbis describit & figuris illustrat.

XII.

Est itaq; Christus testimonio Michea (ut & aliorum Prophetarum) Verus Deus & Verus Homo.

XIII.

Et quidem Deus est: quia ab initio ante secula egressus eius constituit, & nomen Sanctissimum IEHOVAH quod semper & soli vero & aeterno Deo conuenit, ei tribuit, & opera ei planè diuina ascribit.

XIII.

Homo autem est, quia certum natale solum siue patriam & matrem, & opera quæ homini conueniunt, ei assignat.

XV.

Utriusq; autem eius natura natiuitas mirabilis est & singularis: Nam secundum diuinam, matrem nescit: secundum humanam, Patrem in terris non habet: ideoq; rectè Hebræor: 7. cap. אֱלֹהִים נֶאֱמָר וְאָבִיךָ נֶאֱמָר appellatur.

Patria

XVI.

Patria eius secundum humanam naturam, non Metropolis Hierosolima, sed paruum & obscurum oppidum Bethlehem cognomento Ephratha celebratur.

XVII.

Matrem verò eius κατ' ἔφορὴν IELEDAH parientem appellat, procul dubio talem, qualem eius collega σὺγγον & Iesaias cap. 7. constituit, Virginem videlicet, ante, in & post partum, ut Sancta rectè credit & confitetur Ecclesia.

XVIII.

Quia ut non ex virili semine, sed mystico spiramine conceptus est mirabiliter: ita etiam in & post partum claustra pudoris permanserunt, & processit de thalamo suo, pudoris aula regia, gemina Gigas substantia, ut piè canit Ecclesia.

XIX.

Deus igitur est verus de Deo (ut Symbolum Nicenum habet) vero: genitus, non factus, consubstantialis patri, per quem omnia facta sunt.

XX.

Et natus ex patre, siue ex substantia Patris ante omnia secula genitus: & homo ex substantia matris in seculo, certo in loco & tempore natus.

XXI.

Et ut perfectus Deus est, ita etiam perfectus homo, ex anima rationali & humanac arne subsistens: & per omnia nobis, excepto peccato, similis.

XXII.

Qui licet Deus sit & homo: non duo tamen, sed vnus est Christus.

XXIII.

Et vnus, non conuersione diuinitatis in carnem, nec mutatione carnis in Deum, nec naturarum confusione seu cōmixtione: sed assumptione humane nature à diuina in unitatem personæ.

A. 3. Ut

XXIII.

Vt sicut anima rationalis & caro unus est Homo: ita Deus & Homo una sit persona, siue vnus Christus.

XXV.

Vt commodè ad ipsum, anigma illud de glacie referrì possit: Sum quod eram, nec eram quod sum, nunc dicor vtrumq;.

XXVI.

Talis autem miranda duarum istarum naturarum vnio: propter nos homines & propter nostram salutem facta est.

XXVII.

Quia enim Mediator inter Deum & homines esse voluit & debuit: vtriq; etiam communicare & agnatum esse oportuit.

XXVIII.

Et hominem quidem ideo esse oportuit: vt non tantum hominibus condolere, eosq; de voluntate Dei docere, sed pœnam etiam quam diuina iustitia flagitabat, in se suscipere, & λύτρον persolvere posses.

XXIX.

Deum vero etiam esse necesse fuit: vt iram Dei qua ignis consumens est sustinere, precium æquiualens persolvere, peccatum expiare, mortem & Satanam vincere, & Ecclesiam suam aduersus Satana & mundi tyrannidem defendere, & ad vitam æternam perducere posses.

XXX.

Hac eius officia & beneficia Micheas, Doctõris, Regis, Dominatoris, Pastoris & Pacis nominibus indicat.

XXXI.

Et Doctõrem eum ideo nominat: quod viam suam, hoc est, veram rationem cognoscendi Deum ipsiq; placendi docturus sit.

XXXII.

Regem vero & MOSCHEL siue Dominatorem, quod in medio inimicorum suorum, vt Psalm: 110. ait, potenter dominaturus sit, qua ratione etiam Porez perruptorem cap. 2. appellat: inter homines vero, vt David in verbis suis postremis 2 Sam: 23. testatur.

testatur, in timore Domini, hoc est, iuste, humiliter & humane,
ut qui ipse Deum verè colat, timorem Dei doceat & timentes
Deum singulari favore complectatur.

XXXIII.

Pastorem etiam nominat, talem videlicet, qui omnia ea præ-
stiturus erat, quæ David Psalm: 23. in suo Idillio canit, & ipse
etiam Christus Iohan: 10. promisit, & reuera præstitit.

XXXIII.

Pacem deniq; etiam eum appellat, quod & autor, & effector
veræ pacis inter Deum & homines sit, omnisq; adeo sælicitatis
& salutis, quæ Hebrai vocabulo SCHALOM complectuntur.

XXXV.

Hæc autem eius beneficia non tantum ad Iudeos, sed ad Gentes
etiam pertinere Micheas affirmat.

XXXVI.

Quorum officium & studium esse debet, Viam hoc est doctri-
nam eius, quæ à Zion & Hierusalem exiit, studiose discere & in
semitis eius ambulare, hoc est, & Religionem, & Vocationis officia
secundum Verbum eius instituere, quod capite 6. Facere Iudi-
cium, diligere beneficentiam, & humiliter ambulare cum Deo
suo, appellat.

XXXVII.

Præterea ambulare in nomine Dei sui in æternum, & ultra,
hoc est constanter in veræ eius religione perseverare, etiã si omnes
reliqui populi, & quisq; in nomine Dei sui ambulet, hoc est di-
versas religiones & opiniones sectentur.

XXXVIII.

Quales sunt primum occacati Iudei, qui Verum illum Mess-
iam reycientes, commentitium quendam expectant.

XXXIX.

Deinde Mahumedista, qui non vias Domini, sed impij & exe-
crandi Mahumeda viam, tanquam Deum suum sequuntur.

XL.

Heretici item, quorum infinitus penè est numerus, & proce-
dendi modus diuersissimus.

XLI.

Quidam enim Christi diuinitatem vel omnino negarunt, ut Cerinthus & Ebion: vel personam eius distinctam à Patre, ut Samosatenus, Photinus, Sabellius & Seruetus hispanus: vel nuncupatione tantum esse Deum affirmarunt, ut Arriani: Quidam etiam, ut Nestorius duas in Christo naturas in duas quasi personas distraxit, & Mariam Θεοτόκον esse negauit, ut & alia quæ ex Idiomatum communicatione dependent.

XLII.

Quidam Vero humanam Christi naturam negarunt ut Marcionitæ & Manichæi, qui non Verum sed phantasticum corpus assumpsisse & spectri instar apparuisse, contenderunt: Et Eutyches, qui naturam diuinam in humanam conuersam sensit. Et Apollinaristæ, qui Christum tantum corpus absq; anima, & loco animæ diuinitatem habuisse, existimarunt: atq; Valentini-ani, qui Christum carnem suam cœlitus attulisse, & per uterum virginis tanquam aquam per canalem transisse, nihilq; inde accepisse, voluerunt: quem errorem quidam Anabaptistæ nostro seculo reuocarunt.

XLIII.

Huc etiam Heluidius pertinet: qui tametsi humanitatem Christi non negauit: tamen negando virginitatem Mariæ, de Iosepho ipsum conceptum & aliorum hominum lege natū, contra clarissima Prophetarū & Euangelistarū Testimonia contendit.

XLIII.

Quidam deniq; qui de persona quidem rectè senserunt, officium eius vel negarunt vel extenuarunt: ut Pelagiani & iustitiarū, qui homines lege Mosis, vel naturæ, saluari, vel suis viribus si non totam mereri salutem, tamen eam vel inchoare, vel conseruare & perficere statuerunt: quem errorem etiam Pontificy tueri conantur.

XLV.

Horum omnium Vias auias declinare & fugere pios Christi discipulos decet: & unicam illam Viam, quam ipsemet & docuit, & Aposto-

Et Apostolis docere praecepit, sequi, in eaq̄, constanter ad finem
usq̄, permanere.

XLVI.

Atq̄, haec est vera & catholica Prophetarum & Apostolo-
rum, totiusq̄, Ecclesia qua super fundamentum illorum constructa
est, de Christo Fides.

XLVII.

Quisquis igitur fideliter & firmiter eam tenuerit saluus erit:
qui vero eam pertinaciter impugnaverit, blasphemauerit, vel
negauerit absq̄, dubio in aeternum peribit.

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α .

I.

Cum de natiuitate Christi agimus: non alienum erit, si reli-
quorum etiam hominum ortus examinemus.

II.

Quatuor autem in Vniuersum modi reperiuntur, quorum
tres singulares sunt atq̄, diuersi, quartus communis & naturalis.

III.

Adami nimirum Protoplasti ex limo terra formatio, & spi-
raculi Vitae in nares eius insufflatio: Heua ex costa Adami ex-
structio: Christi in utero Virginis diuina conceptio, & ex eodem
in lucem egressio: Reliquorum omnium consimilis & naturalis
lege ex mare & femina est productio.

III.

Et quamuis haec postrema naturalis esse omnino videatur, cuius
ratio & modus à physicis explicari possit, & in sacris etiam
litteris ostendatur: tamē, si & Doctorum sententias, & sacrarum
litterarum hac de re testimonia perpendamus: hominem quidem
sotum de homine, ut & in reliquis animalium speciebus simile
de simili, procreari, fateri cogimur, opus tamen non solius na-
turae, sed Dei omnipotentis & sapientis, miraculosum & impero-
scrutabile esse, intelligemus.

A S

V.

Beatus enim & qui à patientia commendatur, Iob cap: 10
Vers: 8. & sequentib. his verbis suam, & in sua etiam aliorum
hominum natiuitatem describit, eoq; argumento diuinam mise-
ricordiam exorare conatur, inquit: Manus tue finxerunt me,
ac fecerunt me simul per circuitum, & absorbes me. Memento
quæso quod sicut lutum feceris me, & in puluerem reduces me.
Nonne sicut lac liquefecisti me, & tanquam caseum coagulasti
me. Cute & carne Vestisti me, atq; ossibus & nervis cooperuisti
me. Vitam & misericordiam fecisti mecum, & visitatio tua cu-
stodit spiritum meum.

VI.

Et Regius Vates David psal. 139. Versu 14. & seq. sic inquit.
Tu possedisti renes meos & texisti me in utero matris meæ. Cele-
brabo te propterea, quod terribiliter mirificatus sum: admiran-
da sunt opera tua, & anima mea cognoscit abunde. Non fuit oc-
cultatum os meum à te (q. d. ne unum ex ossibus meis) quando
factus fui in occulto, quando contextus fui in inferioribus terra.
Informe meum viderunt oculi tui, ac si in libro tuo uniuersa
scripta fuissent, cum per dies formarentur, nec ullum ex illis ex-
taret. Itaq; apud me quam preciose sunt cogitationes tuæ ò Deus,
quam numerosa sunt summa earum. Si numerare vellem, arenam
superarent: experge factus adhuc tecum sum.

VII.

Et Sapiientissimus totius nature indagator Salomon Eccles:
11. Versu 5. formationem hominis pro exemplo imperuestigabili
his verbis adducit: Quemadmodum tu ignoras quæ sit Via spi-
ritus, & quomodo ossa in Ventre pregnantis: sic nescis opera Dei
quæ facit omnia.

VIII.

Pio itaq; & grato animo, opera illa miranda Dei in creatione
Adam, extruptione Heuæ, & omnium nostrum formatione ag-
noscere nos decet: imprimis vero admirabile Filij Dei cum hu-
mana natura commercium propter nostræ corruptæ nature repa-
rationem susceptum venerari vera fide amplecti & celebrare.

FINIS.

18

THESES GEMINAE SVB-

NTIAE GIGANTE DOMINO
STRO IHESV CHRISTO ETC.

*capite Micheæ potissimum conscriptæ, & ad
disputandum propositæ.*

à

LIA SCHADAEO ECCLESIASTE
& Professore Argentoratensi:

*Ad quas
Spiritus Sancti gratia Respondebit*
ANDREAS FALCKENBERGERVS
Griskirchensis SS. Theologiæ Studiosus 16.
Decembris hora octaua.

Ed 67

ARGENTORATI
Excudebat Antonius Bertramus.
M. D. LXXXVII.

